

'Geen bedrijf heeft Zweden verlaten om invoering CO₂-heffing'

Victor Pak
Amsterdam

In Zweden kijken ze allang niet meer op van een heffing op de uitstoot van koolstofdioxide. Sterker zelfs, iedereen betaalt eraan mee.

Woensdag kondigde premier Mark Rutte (VVD) aan dat er een CO₂-belasting komt in Nederland. Industriële bedrijven gaan die betalen; consumenten blijven voorlopig gevrijwaard.

Dat is zeker geen internationale primeur. Een van de belangrijkste voorlopers is Zweden, dat al in 1991 een heffing invoerde op de uitstoot van koolstofdioxide. 'Bij ons wordt eigenlijk alles waar een CO₂-uitstoot aan te past komt belast' zegt Thomas Sterner, hoogleraar klimaateconomie aan de universiteit van Göteborg.

De belasting wordt geheven op iedere fossiele brandstof. Leidend voor de hoogte van de belasting is de hoeveelheid koolstofdioxide die vrijkomt bij verbranding van de brandstof.

Net als in Nederland was er bij de invoering in Zweden ook de angst dat bedrijven zouden vertrekken. Sterner meent dat er geen bedrijven zijn verdwenen uit Zweden door de belasting. Ook volgens Roger Hildingsson, onderzoeker naar klimaatbeleid aan de universiteit van Lund is die vrees onterecht. 'Dat er geen koelkasten meer in Zweden worden gemaakt heeft niks met de CO₂-belasting te maken, maar gewoon met de globalisering van de maakindustrie.'

Sterner merkt op dat de Zweedse regering vanaf het prille begin rekening heeft gehouden met de bezorgdheid van bedrijven over hun concurrentiepositie. Bij de invoering kostte een ton CO₂ omgerekend zo'n €24 voor huishoudens en €6 voor bedrijven, zo blijkt uit

overheidscijfers. 'Inmiddels is de prijs gelijkgetrokken en zijn de bedrijven er nog steeds', aldus Sterner. Een ton CO₂ kost vandaag zo'n €114.

Overigens betalen niet alle ondernemingen de Zweedse belasting. Bedrijven die deelnemen aan het Europese emissiehandelssysteem hoeven daarbovenop geen extra heffing te betalen. 'Als bedrijven deel uitmaken van het Europese systeem, geldt het Zweedse niet.'

Het opmerkelijkste verschil met de plannen die het Nederlandse kabinet in de steigers heeft staan, is dat in Zweden ook de gezinnen een CO₂-heffing betalen.

Toen het systeem ruim een kwarteeuw geleden werd ingevoerd, gebeurde dat door een sociaal-democratische minderheidsregering die daarvoor onder meer de steun kreeg van de liberalen. 'Daardoor was er een brede meerderheid voor', zegt Hildingsson.

Volgens de onderzoeker heeft de CO₂-belasting ervoor gezorgd dat de Zweden anders zijn gaan leven. 'Vrijwel geen enkel huis wordt nog verwarmd door energiebronnen die CO₂ uitstoten. De overstap naar biomassa, waterpompen en geothermie is dankzij de belasting veel sneller gegaan.'

Dat is niet ten koste gegaan van de welvaart. Volgens de Zweedse overheid is het nationaal inkomen sinds de invoering van de heffing met 78% gestegen, terwijl de uitstoot van broeikasgassen is gedaald met 26%.

Dat in Nederland burgers niet meteen een CO₂-belasting gaan betalen, hoeft volgens Hildingsson geen probleem te zijn. 'Politici moeten het beleid goed uitleggen, want er is heel veel bewijs dat een CO₂-belasting werkt. Mensen zullen er sowieso iets van merken omdat bedrijven waar mogelijk de hogere belastingen zullen doorrekenen in hun prijzen.'

Sterner is een overtuigde voorstander van de milieumaatregelen, ook in Nederland. Het had wel beter gekund, meent hij. Hoe dan? 'Als jullie dit dertig jaar geleden hadden ingevoerd, net als wij, dan had dat echt een hoop problemen geschied.'

De overstap naar biomassa, geothermie en waterpompen is dankzij de belasting veel sneller gegaan

Centrale op biobrandstof van Vaxjo Energi in Sandvick

REUTERS